

מבוסס על הרצאה של פרופ' מוטי נייגר

התפקידים השונים של התקשורת המלחמה מאז ה 7/10/23

עיבוד תוכן והנגשה פדגוגית : ד"ר קרן קטקו איילי
עיבוד ועריכה: שרית דרוקמן

הנראות של השידורים בזמן המלחמה

לתקשורת בזמן מלחמה מספר תפקידים

בעת שידורים 24/7

מדורת השבט" - תחושת הביחד שמשדרת"
התקשורת סביב הדגל וסביב לוגו ביחד ננצח
הרעיון שכולן.ם מתאחדים סביב מטרה
מאוחדת זה מאחד כל השידורים עוסקים רק
במלחמה

צילום מסך מתוך ערוץ 12

דילמה! פרסומות...

התאגדות הכדורגל בישראל

<https://www.youtube.com/watch?v=Qr1u-a2kw7s>

גם הפרסומות עוסקות
במלחמה גם אם היא
במסגרת "חסות"

מתוך עמוד הפייסבוק
של יואב גאלנט

מתוך פרסומת של בזק

 לשכת עורכי הדין בישראל
 ISRAEL BAR ASSOCIATION
 نقابة المحامين في إسرائيل

גוייסת לצו 8? בן/בת הזוג מגוייסים?
 פונית מבייתך?
לשכת עורכי הדין
והנהלת בתי המשפט
כאן בשבילך!
 צרו קשר ב 4536*
legal.aid@israelbar.org.il

מתוך פרסום של לשכת עו"ד

העיתונאים הפכו לגיבורי השטח הכי אותנטיים

אלמוג בוקר ששיתף שהתחיל
טיפול פסיכולוגי בעקבות
המאורעות שנחשף אליהם.
דני קושמרו שהפך להיות "גיבור"

<https://www.instagram.com/reel/CyixorKqiR7/?igshid=MzRIODBiNWFIZA==>

מתוך ציפורלה' - אבא שלי זה דני קושמרו

תפקיד העיתונאי בזמן מלחמה

העיתונאים מוותרים על
הזהות שלהם כעיתונאים
וכולם מתגייסים למטרה
אחת, יש על זה מחקרים
לגבי המושג שנקרא
"מסביב לדגל בשעת
משבר"

דילמה!

**זהות מקצועית מול
זהות לאומית?**

העיתונאי - עם הזהות המקצועית, אתיקה מקצועית נאמן למקורות גם אם הם סותרים את האתוס הציוני במקרה של ישראל, הלאומי והקהילה. הסיפור שיובא הוא יהיה מאוזן, עובדתי, הוגן, אובייקטיבי, מנותח מקצועית

העיתונאי בעל הזהות הלאומית - קודם כל הדגל, השייכות לקהילה הלאומית/אתנית, ערכים נאמנות ללאום ופטריוטיזם. סיפורים שהעיתונאי הזה יביא הן עובדות שתומכות בנקודת המבט של הקהילה הלאומית, סולידריות לקהילה, ללא הבעת ביקורת

חמשת תפקידי
התקשורת
במלחמת 7/10

סיקור סביבה

הסיקור על ידי התראות
והרגעות

תפקיד 1

העברת מידע בזמן אמת (הישרדות),
אשליית שליטה? FOMO אולי רע - לחץ
פסיכולוגי(?) - כל הזמן יש עדכונים

תיווך

תיווך בין הקהל
למוסדות/ארגונים ולהיפך.
לדוג' לשים את השיחות
הישירות שהיו עם האולפנים.
ממש ווטסאפים שמופיעים
בשידורים. לדוג' מדור לחיפוש
קרובים דרך התקשורת של
הנעדרים...

תפקיד 2

גיוס

א.

גיוס ולכידות דרך סיפורי גבורה -
עשרות סיפורי גבולה של חילוץ של
נשים, גברים, שוטרים, חיילים, אזרחים,
צעירים, ערבים, יהודים, בדואים -
התקשורת המיינסטרים מאמצת
סיפורים שעולים ברשתות החברתיות.
יש הדדיות בקשר בין התקשרות
המיינסטרים לבין הרשתות החברתיות

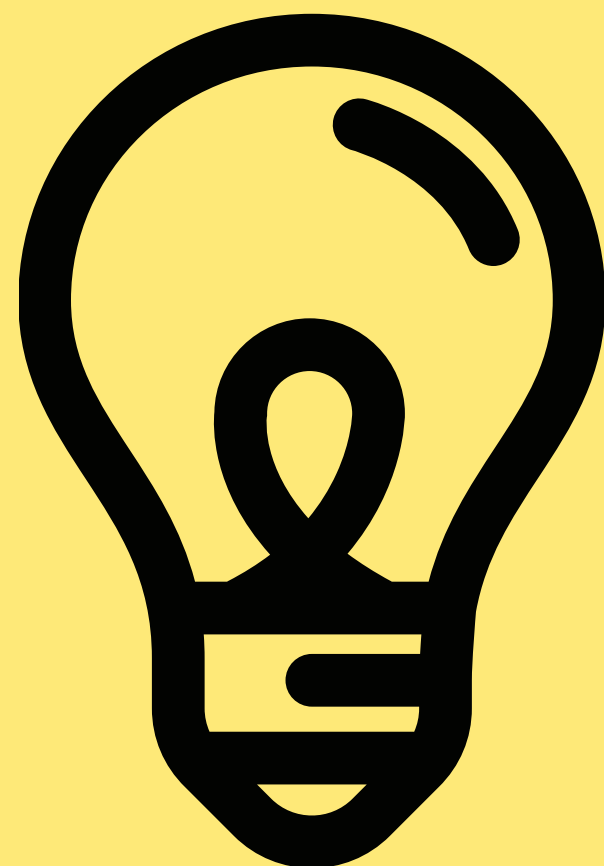
תפקיד 3

גיוס

ב.

גיוס ולכידות חברתית דרך
תרומות והתנדבות – והתקשורת
עוזרת במידע בהקשר הזה. יש פה
תחושה של שייכות לקולקטיב על
ידי העזרה. "כולנו חלק במאמץ
המלחמתי"

ג. גיוס ולכידות חברתית על ידי
הסברה הסברה ולגיטימציה
ודה-לגיטימציה

תפקיד 3

גיוס

ג.

גיוס ולכידות חברתית על ידי
הסברה הסברה ולגיטימציה
ודה-לגיטימציה ההסברה דרך
האינסטגרם ובטיק טוק וגם הומור

<https://www.youtube.com/watch?v=S8-A8dWKo-8>

הקרוב בזירת ההסברה:
השחקנים ומשפיעני הרשת
מתגייסים

תפקיד 3

גיוס

והדילמות להראות לעולם או לא
להראות הסברה קשה כמו ערוצי
החמאס

תפקיד 3

דיגיטל

ישראל במלחמה

טלגרם חסמה חלקית את ערוצי חמאס

חמאס פעל עד כה באין מפריע בפלטפורמה, אך כעת לא ניתן לגשת לערוצים שלו בגרסת האנדרואיד שמופצת על ידי גוגל פליי - ככל הנראה בעקבות דרישת גוגל. ערוצי חמאס עדיין זמינים בגרסאות לאייפון ולמחשב, וטלגרם מפנה משתמשי אנדרואיד שרוצים לעקוב אחריהם להוריד את האפליקציה ישירות מהאתר שלה

24 תגובות

יובל מן | 08:57

תגיות: חמאס, חרבות ברזל, טלגרם, גוגל

מתוך ynet

דובר צה"ל הכין סרטון שלם להראות לכתבים מחו"ל את הדברים כהוכחה
שהדברים קרו כי החלו בעולם להכחיש.

גיוס

ד.

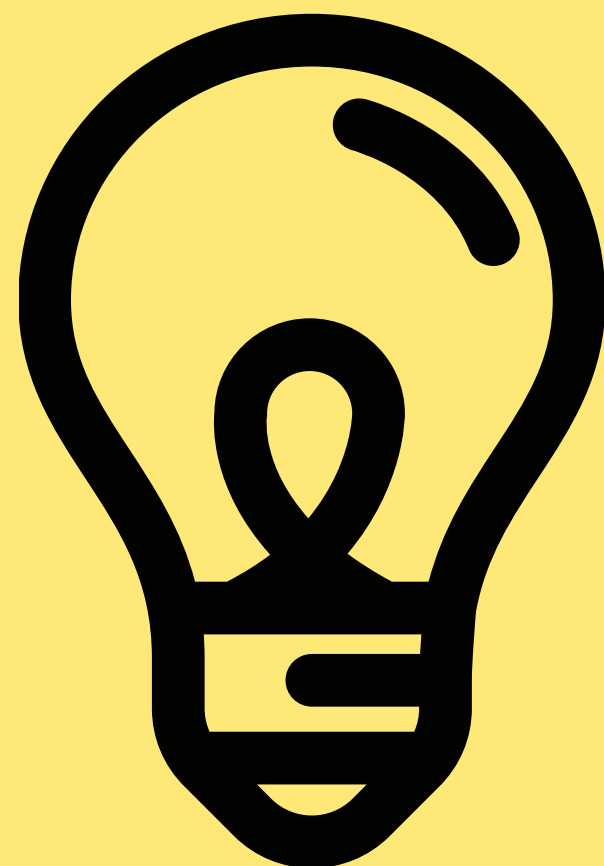
גיוס ולכידות – זיכרון משותף, הסיפורים שילוו אותנו מעתה ועד אילך... הסיפור המשותף שיזכר כעבר המשותף וגם מחוייבים לעתיד וצריך להביא את החטופים הביתה ומקדישים לזה זמן מסך. צריך לזכור כחברה שצריך להחזיר את החטופים הביתה. במדינה דמוקרטית יש חופש ביטוי והרבה מההסברה נוצרת על ידי האזרחים.

[3https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=iGdPCTmw560)

[v=iGdPCTmw560](https://www.youtube.com/watch?v=iGdPCTmw560) יוכבד ליפשיץ חזרה הביתה

<https://www.youtube.com/watch?v=Czfkz0KeSpo>

הקרב על התודעה בעקבות התפטרות שרת ההסברה

תפקיד 3

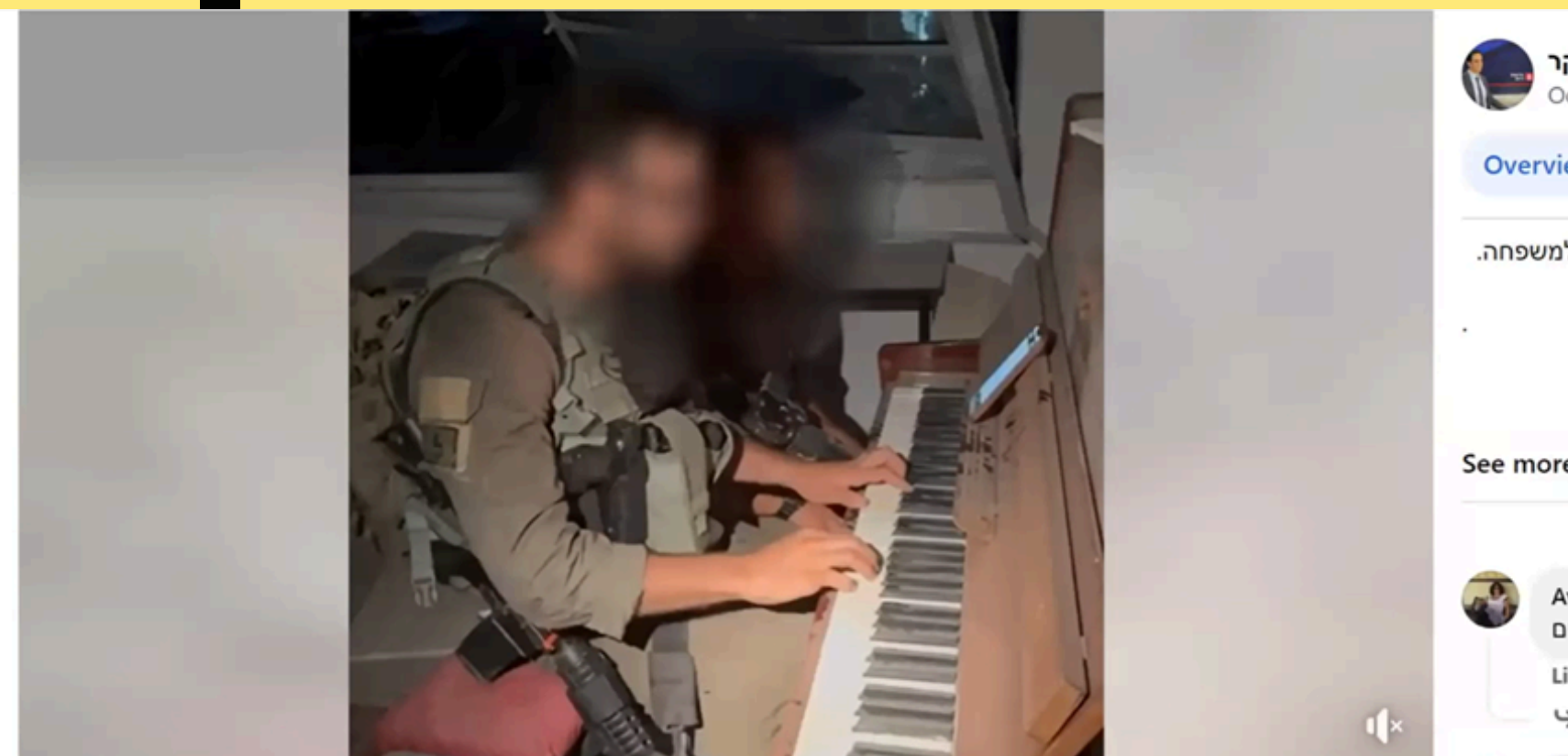
בידור

תפקיד התקשורת בהעלאת המורל
הלאומי - ובידור, ארץ נהדרת, זהו זהו
ועוד.

התקשורת מביאה סיפורים שמעלים את
המורל, כמו התקווה שניגנו החיילים בבית
שרוף בכיסופים

תפקיד 4

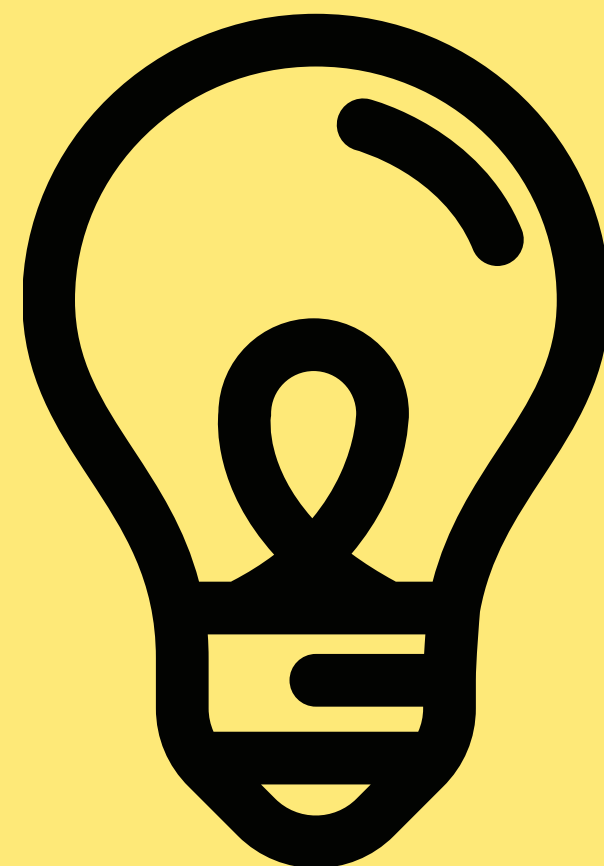

לוחמים עם לב ענק: ניגנו בפסנתר הביתי בכיסופים את התקווה ושלחו למשפחה. האמא
הדס לא הצליחה לעצור אל הדמעות. . היי אני הדס שמואלוביץ מקיבוץ כיסופים לאחר

מתוך עמוד
הפייסבוק של צה"ל

בידור

רחל והעוגיות

תפקיד 4

מתוך כאן 11 - עוגיות על שמה ותמיכה בעולם: רחל מאופקים הפכה לסמל גבורה

בידור

תפקיד התקשורת בייעוץ,
הכוונה והרגעה – הרבה כלים
שמקבלים, פסיכולוגים,
פסיכיאטרים ומדברים על זה
הרבה כדי לטפל במורל הלאומי
וחברה, הרגעה

תפקיד 4

בידור

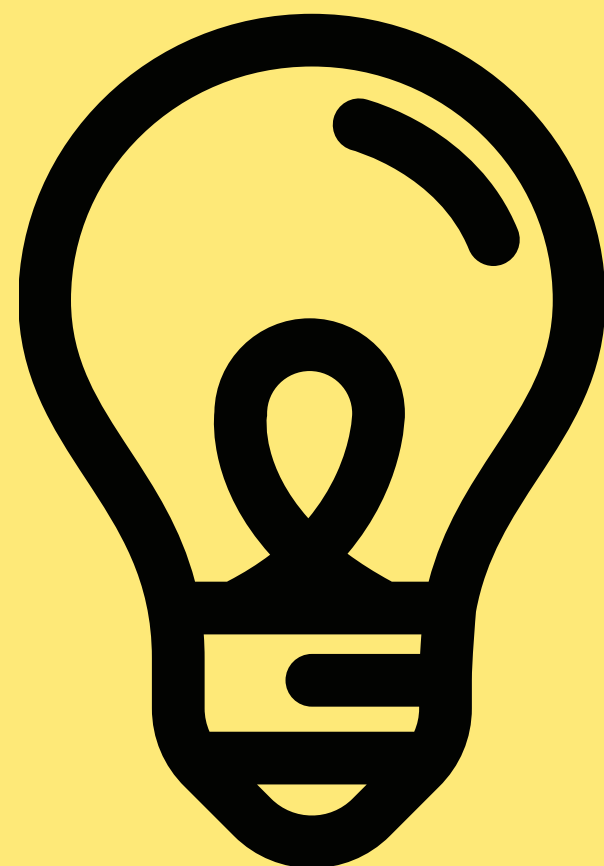
תקשורת גם מעבירה מסרים של
איזון בצפייה בתקשורת... ולא
להיות מוצפים בה. אזהרות
רשמיות של משרד הבריאות

תפקיד 4

צילום מסך מתוך כאן 11

תפקיד 5

פרשנות

**תפקיד התקשרות כפרשנות – קונטקסט
וניתוח למה שהיה בפאנלים מקצועיים. יש פה
הבחנה בין מידע לבין הפרשנות על הדברים.
הרבה דיבורים.**

**בהקשר הזה עולים הרבה הקשרים, למלחמת
יום הכיפורים, אנאלוגיה לשואה, - מסגרות
היסטוריות- אנגלוגיות והקשרים. יחד עם זאת
צריך לשים לב להשוואות למשל על הדילמה
בהשוואה של האירוע לשואה והתפקיד של
ההשוואה בין החמאס לדעא"ש.**

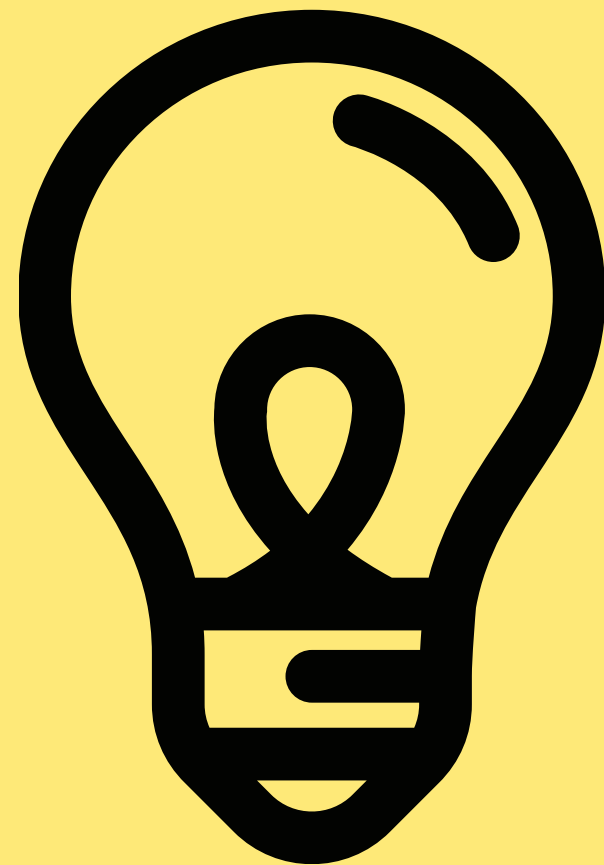
דילמה!

**האם יש אפשרות
שהפרשנות תעלה גם
ביקורתיות. הביקורת
על תפקוד המדינה.**

האם התקשורת יכולה לבקר בזמן מלחמה
שזהו תפקידה הדמוקרטי. (מאמר בנושא
שנקרא "התקשורת במלחמת לבנון 2006"
ריטוריקה של ביקורתיות: ביקורת
מאתגרת, ביקורת מאשרת והעיתונות
הישראלית במלחמת לבנון השנייה כתבו:
מוטי נייגר, אייל זנברג, אורן מאיירס.
חלק מהביקורת היא מדוע לא מצליחים
לנצח

פרשנות

תפקיד התקשורת כנותן הערכות עתידיות. פרשנות שהיא הערכה למה שעולל לקרוא. ויש סוגי עתיד שונים שהתקשורת מדברת עליהם: עתיד צפוי (בטווח הקצר), הערכה מבוססת (העתיד בטווח הקצר-בינוני), הערכה לא-מבוססת (העתיד בטווח הבינוני-ארוך) ועתיד עלום (בטווח זמן לא ידוע).

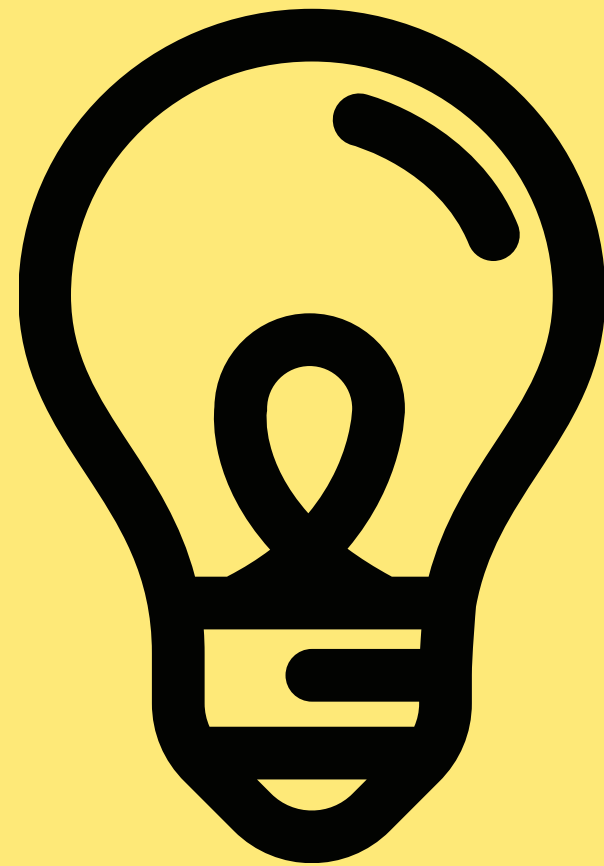
תפקיד 5

לא היו בצוק איתן ידרסו את הרצועה: הכלים החדשים שיובילו את הכניסה הקרקעית לעזה	
"מקווים שהן בסדר" החטופות ששחררו - ללא אזרחות זרה; בעליהן נותרו בידי חמאס בעזה	
החזית הצפונית לברוח - או דגל לבן מעל הבית: רבבות נמלטים מדרום לבנון	
רגע לפני התמרון מהלך חסר תקדים: ארה"ב שלחה גנרלים לייעץ לצה"ל לקראת הכניסה לעזה	

מתוך ynet

פרשנות

תפקיד התקשורת בנושא של פרשנות לפייק ניוז, והפרכת פייק ניוז שקורת ברשתות. התקשורת בעצמה מעדכנת לגבי מידע פייק כמו הדוגמא הזאת שפורסם כאילו ערבי רמלוד נתפסו והתמונה שבכלל לא קשורה והתפרסמה לפני מספר שנים בנוגע לשבחי"ם - המטרה להתסיס את החברה וליצור פילוג

תפקיד 5

מתוך מהצד השני - כאן ון מי פגע בבית החולים בעזה

לסיכום: תפקידי התקשורת בזמן מלחמה

סיקור

התראות והרגעות, העברת מידע בזמן
אמת הפרכת פייק ניוז.

תיווך

התיווך בין הקהל
למוסדות/ארגונים/אזרחים

גיוס חברתי ולכידות והמשכיות

לספר את סיפורי הגבורה של הנופלים,
לקדם תרומות והתנדבות, הסברה
ולגיטימיציה, עיצוב הזיכרון הקולקטיבי,
וחיזוק ההתחייבות כלפי השבויים
והנעדרים

לסיכום: תפקידי התקשורת בזמן מלחמה

חיזוק המורל הלאומי

קידום סיפורים הנוגעים לעולם הבידור
הופעות של אמנים, תופעות רשת) ובניית
גיבורות וגיבורים בסיפורים מרגשים.

פרשנות

הענקת מסגרות פרשניות, הכנסה
להקשר וניתוח האירועים ופרסום
הערכות לגבי העתיד

